

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРС НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»

У статті розглянуто різні підходи до тлумачення поняття «дискурс» та питання, пов'язані з ознаками й функціями національно-культурного дискурсу як особливого виду дискурсу. Виокремлено тематику публікацій, які визначають національно-культурні дискурси в матеріалах щоденного всеукраїнського видання «День». Відзначено завдання та функції засобів масової інформації в період інформаційної війни.

Ключові слова: дискурс, національно-культурний, історія, газета, символи, тема твору, компоненти.

I. Вступ

Культурні та національні зміни в житті країни привертають увагу новітніх медіа, зростає інтерес науковців до цього питання. Не оминає ця тема й друковані ЗМІ, які були й залишаються важливою та впливовою ланкою суспільного життя. Національно-культурний дискурс є відображенням суспільного життя всієї країни, репрезентатором духовних та моральних цінностей і стереотипів.

Аспекти дискурсу розглядали такі науковці: М. Бартун, Ф. Бацевич, В. Бурбело, В. Буряк, Т. Воропай, Г. Жуковець, С. Коновець, О. Онуфрієнко, Л. Павлюк, К. Серажим, І. Соболева, О. Фоменко, Л. Чернявська та ін.

II. Постановка завдання

Мета статті – визначити тематику матеріалів, які виявляють національно-культурні дискурси в щоденній всеукраїнській газеті «День»; простежити їх завдання та функції в сьогоденному медійному просторі.

III. Результати

Зацікавлення питанням національно-культурного дискурсу не є новим, його порушують різні сфери наукових знань, а також представники суспільства, які цікавляться характеристиками національно-культурних цінностей.

Ф. Бацевич зазначає: «Дискурс – тип комунікативної діяльності, інтерактивне явище, процес, утілений у певній (іноді значній) кількості повідомлень; мовленнєвий потік, що має різні форми вияву (усну, писемну, друковану, паралінгвальну тощо), відбувається в межах одного чи кількох каналів комунікації, регулюється стратегіями й тактиками учасників спілкування та являє собою складний синтез когнітивних, мовних і позамовних (соціальних, психічних, психологічних тощо) чинників, які визначаються конкретним колом «форм життя», залежних від тематики спілкування» [1].

«Словник журналіста» розрізняє цей термін у двох значеннях: «1) сукупність висловлювань, що стосуються певної проблематики, розглядаються у зв'язках із цією проблематикою, а також у зв'язках між собою; 2) зв'язний **текст** у сукупності з екстралінгвістичними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та ін. – чинниками; **текст**, узятий у подієвому аспекті» [6, с. 33].

Д. Філіна стверджує, що дискурсу в сучасному лінгвістичному обігові притаманні такі розуміння:

– дискурс як текст у сукупності з екстралінгвістичними – прагматичними, історико- та соціокультурними, психологічними й іншими чинниками, що зумовлюють його сутність (Т. ван Дейк, Ю. Караулов, В. Петров, І. Штерн та ін.);

– дискурс як цілеспрямована соціальна дія, як словесний компонент комунікативного акту, зумовлений певною тяглістю культурної й ментальної традиції етносу (Н. Арутюнова, Г. Кук, К. Пайк та ін.);

– дискурс як ментальне утворення, що виникає у свідомості читача в процесі сприйняття тексту як складного, семантично навантаженого знака, існує стільки, скільки триває процес його сприйняття й розуміння (В. Костомаров, Н. Бурвинова та ін.);

– дискурс як тематично, культурно або інакше взаємопов'язані тексти, що можуть поповнюватися іншими текстами (А. Баранов, Д. Добровольський);

– дискурс як реалізація певних дискурсивних практик; плінна мовленнєва діяльність у тій чи іншій сфері людської діяльності, калейдоскоп висловів, фраз, аналітичних статей та інформаційних повідомлень, публічних виступів, інтерв'ю, коментарів, кулуарних обмінів думками, що характеризує буття в часі (М. Фуко, А.-Ж. Греймас, Ж. Курте та ін.) [8].

До названих вище трактувань поняття (дискурс як тип комунікативної діяльності; дискурс як текст, сукупність висловлювань; дискурс як словесний компонент комунікативного акту; дискурс як ментальне утворення, що виникає у свідомості читача в процесі сприйняття тексту, тощо) вважаємо за

необхідне додати, що довідкові джерела, зокрема «Великий тлумачний словник української мови», «Словник іншомовних слів», «Український педагогічний енциклопедичний словник» та ряд інших, пояснюючи терміни «дискурсивний», «дискурс» (від лат. *discursus* – міркування), акцентують увагу на тому, що це такий тип комунікативної діяльності, якому притаманні розсудливість, логічність.

Національно-культурний дискурс, порівняно з іншими його типами (науковим, інформаційним, політичним, рекламним, релігійним тощо) є невід'ємним атрибутом поведінки й культури будь-якої спільноти.

У сьогоднішньому розумінні дискурс культури – «тип дискурсу, в якому знаходить найповніший вияв специфіка певної культури. Це дискурси (тексти) фольклору, вірувань, міфології, національної (етнічної) художньої літератури тощо» [1].

Дискурс національний – «вербалізована мисленнєво-мовленнєва діяльність, яка розуміється як сукупність процесів, що мають як лінгвістичний, так і екстралінгвістичний плани і здійснюються представниками конкретної національної лінгвокультурної спільноти з використанням їхньої ідіоетнічної (рідної) мови» [1].

Н. Данилюк національно-культурний компонент називає «...номінаціями, які характеризують матеріальну та духовну культуру українців» [2, с. 182]. Для В. Кононенка [4] це слова-поняття, словосполучення, що визначають типові особливості українського народного життя, етнічної культури, народних традицій, звичаїв, а через них – відмінності психічного стану, поведінки людини як носія національного характеру, національної ментальності.

Вважаємо, що важливим компонентом національно-культурного дискурсу є символіка, яка є тим началом, яке творить та формує обличчя кожного етносу, несе національний код культури, при цьому стає однією з великих ланок пізнання себе в часі. Головною рисою народу є система уявлень, образів, символів, які несуть у собі життєствердність та вічність.

Усі народи дуже відрізняються один від одного одягом, традиціями, звичаями, уподобаннями. У кожного з них є свої національні святині, обереги, традиції. Українці – це неповторна, самостійна, колективна субстанція зі своєю історією, мовою, характером, традиціями та душею. Загальноновизнаними символами серед українців є державні атрибути (прапор, герб, гімн, мова), видатні історичні постаті, відомі люди (Ярослав Мудрий, Володимир Великий, В'ячеслав Чорновіл, Тарас Шевченко, Леся Українка, Ліна Костенко, Василь Стус, Микола Амосов, Богдан Ступка, В'ячеслав Вакарчук), окремі категорії людей, що здобули добру славу (козаки, воїни УПА та АТО, люди Майдану, кіборги, волонтери), географічні назви (Крути, Чорнобиль, Петриківка), що символізують історичні та культурні аспекти нашого буття, рослинні й тваринні народні символи (червона калина, кінь, зозуля, чорнобривці, золотиста пшениця, соняшник, верба, лелека), символічний одяг (вінок, вишиванка, вишитий рушник), обереги (хліб, батьківська хата, матирина пісня, писанка, ікона), традиційні страви (борщ, галушки, сало, пироги, вареники) тощо.

Національні символи допомагають розкрити духовну атмосферу життя українського суспільства, підвищують рівень його самосвідомості.

Одним із найкращих «знавців» національно-культурного життя нашого народу є всеукраїнське щоденне видання «День», яке розкриває картини минулого, формує національну свідомість українського народу, забезпечуючи від духовної прірви та національної деградації суспільства.

Завдання газети – озвучити болючі питання минулого, діагностувати проблеми сьогодення та знайти шляхи їх вирішення. Національно-культурні компоненти є вкрай важливими в розвитку історії нашого суспільства. Історія – це не лише хронологічні дані, які занурюють у колишні часи, а й певний дороговказ для сучасних та майбутніх поколінь. Розуміння історичних подій дає можливість пізнавати суть тодішніх процесів, з'ясувати їх причинно-наслідковий зв'язок, забезпечувати себе від подальших помилок. І. Михайлин зазначав: «Сучасній українській людині, безумовно, потрібна історична правда про свою батьківщину. Тільки на її підставі може бути збудована загальнонаціональна політична й культурна свідомість, без якої неможлива згуртована українська спільнота» [5, с. 356].

На нашу думку, важливим показником національно-культурного дискурсу друкованого періодичного видання є тематика журналістських матеріалів. Для дослідження нами було обрано матеріали газети «День» за період 2012–2016 рр. таким чином: ми аналізували п'ятничний номер видання впродовж одного місяця щороку (всього 16 номерів), зокрема, у 2012 р. – червень (цей місяць пам'ятний Євро – 2012 в Україні та Польщі, а також так званим «мовним Майданом») у 2013 р. – грудень (початок Євромайдану); у 2014 р. – серпень (війна на Сході України, «іловайський котел»); у 2015 р. – лютий (переговори керівників України, Німеччини, Франції й Росії в Мінську, «Мінські угоди»); у 2016 р. – травень (перемога Джамали на Євробаченні; повернення з полону Надії Савченко).

У ході дослідження визначено, що для національно-культурного дискурсу газети «День» характерне таке тематичне наповнення:

- відображення історичних подій крізь призму сучасності; історичні постаті;
- Революція Гідності;
- війна на Сході України;
- українська мова як державна;
- культура.

Упродовж усіх двадцяти років виходу газети «День» історична тематика на її сторінках є ключовою. Видання актуалізує інформацію про події минулого, щоб допомогти громадянам України пізнати самих себе, об'єктивно оцінити сьогодення: народ, який має тисячолітню історію, повинен здобути суверенну державу. На думку головного редактора газети Л. Івшиної, ця правда необхідна не тільки Україні, але й нашим сусідам, Європі, світові, які були «відрізані» від знань «...про те, як у нашого народу вогнем, мечем, віковими заборонами рідного слова, голодом, репресіями забирали право на свою справжню історію, ідентичність, церкву, пам'ять, а взамін – кров'ю, терором, цензурою, брехливими книгами, продажними ЗМІ нав'язували ідеї “руського мира”, імперської “спільности”. Тут – причина і витоки трагічних подій на Донбасі. Перш ніж вогонь відкрили “Гради” та міномети російських найманців – вогонь десятиріччями вівся по свідомості людей. Зокрема, з використанням української території та інформаційних ресурсів. І нерідко цей обстріл досягав своєї мети. Це зробило можливою війну на сході» [7, с. 6].

У шістнадцяти проаналізованих нами номерах виявлено 18 матеріалів цієї тематики. Традиційно п'ятничний випуск має тематичну сторінку «Україна Incognita», де подано аналітичні матеріали, присвячені славетним українцям, зокрема П. Конашевичу-Сагайдачному (№ 97–98, 2012 р.), С. Оріховському (№ 229–230, 2013 р.), Лесі Українці (№ 239–240, 2013 р.), воїнам УПА (№ 150–151, 2014 р.), Ю. Бачинському (№ 155–156, 2014 р.), Володимиру Великому (№ 29–30, № 34–35, 2015 р.). Привертають увагу матеріали цієї рубрики, в яких подано трактування таких актуальних нині питань: «Історія – на нашому боці: про “Новоросію” і “криві дзеркала” російської пропаганди» В. Кудлача (№ 159–160, 2014 р.), «Звідки пішла земля Руська і хто ми такі. Як москвіти украли нашу назву і нашу історію» Ю. Мушкетика (№ 24–25, 2015 р.). Обидва матеріали були відповіддю російській пропаганді, яка трактувала по-своєму нашу історію.

Історична тема знаходить своє відображення й у публікаціях для інших рубрик. Такі матеріали розповідають про велику історію нашого народу, ювілейні дати, оцінюють події сьогодення крізь призму минулого, визначають роль журналістики у процесі пізнання історії: «Львівщина святкуватиме 70-річчя УПА» (автор Т. Козирева, № 93–94, 2012 р.), «З. Бжезинський: «Ви – політично «старший» брат, «Росія – молодший» (№ 93–94, 2012 р.), «Страна рабов, страна господ» (О. Пахльовська, № 97–98, 2012 р.), «Пилип Орлик, Конституція та огірки» (А. Окара, № 97–98, 2012 р.), «Від Норильська до Майдану через вірші Шевченка» (А. Свентах, № 145–146, 2014 р.), «Президент, який зламав “хребет” Й. Сталіну. Уроки для сьогодення» (С. Грабовський, № 34–35, 2015 р.), «Мазепа – як Спартак» (інтерв'ю з істориком С. Павленком про причини живучості фальсифікацій щодо гетьмана і джерела їхнього спростування, № 81–82, 2016 р.), «Ексцес Дюранті» (Р. Гривінський, № 86–87, 2016 р.) та ін.

Центральною темою видання у грудні 2013 р. були події, що увійшли в новітню історію України як Євромайдан, Революція Гідності. Газета не тільки розповідала про події того часу в столиці та регіонах, аналізувала думки вітчизняних та світових політиків, експертів, а й сама підтримувала Майдан: журналісти возили їжу, дрова, виступали з лекціями у Відкритому університеті, дарували свої книжки Бібліотеці Майдану. У чотирьох номерах видання за грудень нами виявлено 39 матеріалів зазначеної вище тематики. «День» надав можливість висловити своє бачення цих подій власним журналістам (Л. Івшиній, І. Лосєву, А. Свентах, М. Сіруку), вітчизняним та зарубіжним колегам («Щоб енергія мільйонів не пішла в пісок», Р. Гривінський, № 224–225), відомим людям, які й до цього співпрацювали із виданням, зокрема А. Ілларіонову («Перші нотатки про революцію, що ще не відбулася», № 224–225), Є. Сверстюку («Майдан працює на перспективу», О. Яремчук, № 229–230), а також своїм читачам (щотижня, у п'ятницю, рубрика «Пошта «Дня» знайомить із думками читачів газети, які відгукуються на події у столиці). Привертає увагу поява нової рубрики «Люди майдану», де розповідаються історії із життя людей, які повстали проти свавілля влади («Ми можемо розраховувати на майбутнє незалежно від того, побачимо ми його чи ні», Д. Кіркач, № 224–225), змальовуються постаті волонтерів та підприємців, які допомагають мітингувальникам («Серце майдану», М. Юзич, № 224–225). Журналістка «Дня» А. Свентах для цього ж номера підготувала 2 матеріали, присвячені висвітленню Революції Гідності у Європі та на вітчизняних телеканалах («Європа і Євромайдан»; «Народжені революцією»).

Як тут не погодитись із твердженням головного редактора видання про те, що «...так, як про це все пише “День”, мало хто пише» [3].

Така системна комунікативна діяльність колективу газети, на нашу думку, надавала можливість аудиторії видання глибоко аналізувати події і сформувати уявлення про гостру політичну кризу в державі, що призвела до відірваності влади від людей і загрожує національній безпеці України. На думку головного редактора, «...влада зробила вже дуже багато непопулярних кроків. Це і Харківські угоди, і Податковий майдан, і наступ на українську мову... Та й зрештою – оця Кремлівська квота в уряді» [3].

Розсудливий і логічний підхід друкованого ЗМІ до оцінки ситуації, що склалась у країні, дав підстави Л. Івшиній застерегти: «...ми висимо над прірвою, зачепившись за гачок “Партія Регіонів”, і якщо ми його радикально висмикнемо, то можемо дуже швидко полетіти вниз... І отримаємо, умовно кажучи, ситуацію, коли замість “поганого президента Януковича” напряму країною керуватиме Путін» [3].

Імперські плани керівництва нашого північного сусіда не відпускати Україну із зони свого впливу у 2014 р. перейшли у військове протистояння. Анексія Криму і введення російських військ на значну територію Донбасу ознаменували новий етап нашої боротьби за незалежність. Багатонаціональна Україна у цьому двобої потребувала правдивої та об'єктивної інформації.

Темі війни на Сході України присвячено 94 публікації в одинадцяти випусках газети за 2014–2016 рр.

Традиційно спарений номер 140–141 у п'ятницю, 1 серпня 2014 р., редакція подає як спецвипуск, присвячений війні на Донбасі. У матеріалах змальовано реальні постаті героїв, які із зброєю в руках боронили нашу незалежність («Батальйони просять карт-бланш», «Невимушений героїзм» (спогади рідних і знайомих про Надію Савченко, яка на той час перебувала в полоні в Росії), «Батальйон – “Донбас”. Позивний – “Гера”» (автор М. Семенченко); «Сам постраждав, але товаришів врятував» (Н. Малімон); «Доброволець – це свідомий вибір» (І. Капсамун); «У пекло й назад» (Д. Десятерик); «Викликав вогонь артилерії та авіації на себе» (Т. Ільницька)); розповідається про те, як Україна підтримує воїнів, переселенців («Святий Миколай» рятуватиме життя наших захисників» (Ю. Тонко глас), «За мир в Україні» (І. Антипенко)).

Ці теми знаходять продовження у «Дні» щоп'ятниці впродовж усього місяця: героями «Дня» є звичайні громадяни України, які ще вчора були студентами, таксистами, робітниками, художниками, бізнесменами, а нині воїни АТО («Авдіївка, Півтора кілометри від вогневого рубежу», К. Яковленко, № 145–146, «Більшість бійців завжди тримає гранату для себе...», М. Прокопенко, № 155–156, «Обов'язково повернусь до хлопців, я обіцяв», М. Прокопенко, № 159–160).

Приділяє увагу газета й темі військових госпіталів. Так, у матеріалі «Допомогти захисникам» М. Прокопенко та М. Семенченко подають інформацію про потреби військових медичних закладів у столиці та регіонах (№ 145–146, 2014 р.). Цій темі присвячена рубрика «Тема дня» (№ 19–20 за 2015 р.). Зокрема, Д. Пальчиков розповідає про воєнні будні медичного закладу в Артемівську, який приймає всіх поранених із Дебальцевого, Світлодарська, Вуглегірська, Попасної, бо лікарні в цих містах зруйновані проросійськими бойовиками («Останній медичний форпост»). Про допомогу волонтерів одеському госпіталю читаємо в матеріалі «Ішов на війну – споряджали волонтери, потрапив у госпіталь – і тут виручають». Те, як вивозили поранених бійців із Дебальцево, показано у спеціальному репортажі «Три дні на дорозі життя» (І. Любиш-Кірдей, № 29–30, 2015 р.), а мотивацію та небезпеку щоденних поїздок водіїв «швидкої» на передову – у спеціальному репортажі «Скажіть, а хто, якщо не ми?..» (Д. Пальчиков, № 34–34, 2015 р.).

Тема війни на Сході і надалі є найбільш актуальною на сторінках газети. У проаналізованих нами подальших номерах порушується питання надання Україні військової зброї країнами НАТО («Чому Україна потребує зброї», К. Більдт, экс-міністр закордонних справ Швеції, «Литва закликає надати зброю українським військовослужбовцям», № 29–30, 2015 р.), реінтеграції нині окупованих територій Донбасу («Луганчанин – про повернення Донбасу», В. Торба, № 81–82, 2016 р.).

Не оминає «День» і питання, що звучить у назві матеріалу М. Фалагашвілі «Війна, а не АТО» (№ 19–20, 2015 р.). Вибір нами для аналізу газети у 2015 р. невипадково зупинився саме на лютому, адже тоді в Мінську відбулись переговори лідерів України, Німеччини, Франції та Росії з питань російсько-української війни на Донбасі. Так звані «Мінські угоди» знайшли своє відображення в публікаціях «Дня». Усі 6 виявлених нами з теми матеріалів містять негативну оцінку цих домовленостей, про що уже свідчать їх назви: «Дорога в «Придністров'я» М. Сірук, «Тріумф ніцості» Д. Шушарін, «Ані миру, ані війни» С. Грабовський (№ 24–25, 2015 р.); «Мінськ-2 – це гамбурзький рахунок» В. Дубнов (№ 29–30, 2015 р.); «Дипломатичний “котел”, або Про роль системи “Кучми – Януковича” і тяжкі наслідки Мінських переговорів» І. Капсамун, Д. Кривцун, «Пост-Мінське похмілля» І. Лосєв (№ 34–35, 2015 р.).

Упродовж 2014–2016 рр. газета активно висвітлює тему ролі й місця журналістики в цій війні. У 17 зафіксованих нами публікаціях порушено такі проблеми:

– якою повинна бути українська журналістика («Лариса Івшина: Ми у “Дні” виставляли “запобіжники”...», № 29–30, 2015 р.);

– якою повинна бути соціальна реклама наших військових на телебаченні («Українських героїв мають вітати стоячи та оплесками, В. Лубчак, № 145–146, 2014 р.);

– реалії і перспективи вітчизняного медіа-простору в добу інформаційної війни («Замість істерики – історичні паралелі», М. Прокопенко, «Російсько-українська інформаційна війна 2013–2014 років: уроки для журналістів», № 140–141, 2014 р., «Приручити “внутрішнього звіра”», М. Прокопенко, «Медіа-сепаратизм», К. Жемчужникова, «Найкращий захист проти пропаганди – правда та незалежність», В. Лубчак, «Чому ефір України використовується для війни проти України?», С. Грабовський, № 145–146, 2014 р., «Як змінилося інформаційне поле Харківщини», В. Лубчак, «Донбас. Правила виживання», М. Прокопенко, № 19–20, 2015 р., «А. Степанець: “Еліта країни – це воїн”, В. Лубчак, № 24–25, 2015 р. та ін.).

За нашими дослідженнями, тема української мови як державної активно знайшла відображення у виданні одіозними депутатами, який «урегулював» мовне питання. Щоп'ятниці у «Дні» мали можливість висловити думку вчені, експерти, освітяни, публіцисти з цього питання.

Усі виявлені нами публікації містять негативну оцінку проекту Закону, про що свідчать такі назви: «Нова “валуєщина” І. Лосєва (№ 93–94, 2012 р.); «Лінгвістична шизофренія» І. Лосєва (№ 97–98, 2012 р.); «Влада штовхає українців «у обійми» російських мовників?» М. Княжицького, «Державна, але не обов'язкова» І. Лосєва (№ 102–103, 2012 р.); «То хіба це українські депутати, якщо вони не захищають української мови» (№ 107–108, 2012 р.).

Темі культури, як показало дослідження, присвячено найбільшу кількість матеріалів – нами виявлено 101 публікацію. Народні звичаї і традиції, самодіяльні майстри, побут, нові книги, фільми, фестивалі, виставки, відомі діячі культури та мистецтва минулого і сьогодення, спортивні досягнення – усе це становить наші національні культурні надбання. Сьогодні для більшості медіа такі події нецікаві, бо не приносять прибутку. Редакційна ж політика «Дня» базується на засадах формування національної гордості за свою країну, її самобутність, що виокремлює нас із-поміж інших. Про це свідчать назви таких матеріалів: «Українська “Родючість” у...Парижі», А. Антоненко (№ 93–94, 2012 р.), «Петриківський розпис визнали культурною спадщиною людства», В. Рижков, «Найкраща постановка за останні роки», Т. Поліщук (№ 224–225, 2013 р.), «Мускулатура фантазії», О. Кужельний (№ 229–230, 2013 р.), «Мати – у фокусі», М. Прокопенко (№ 81–82, 2016 р.), «Українська пісня як моральний орієнтир», А. Свентах (№ 29–30, 2015 р.) та ін. Останній матеріал – це інтерв'ю з фронтменом гурту «Гайдамаки» О. Ярмолою. На честь річниці пам'яті Небесної Сотні газета подарувала кожному передплатнику «музичний додаток» – новий патріотичний альбом «Укроп», записаний цим гуртом.

IV. Висновки

Проаналізувавши матеріали газети «День» за 2012–2016 рр., можна стверджувати про потужний і системний національно-культурний дискурс на шпальтах видання. Газета не просто розповідає про життя в Україні, а вдається до глибокого, вдумливого аналізу актуальних питань. Як бачимо, видання виховує духовне та культурне розуміння сьогодення й майбутнього крізь призму минулого, допомагає вивчати культурну спадщину нашого народу, розкриває невідомі сторінки національного буття, відкриває багатство культури та історії України.

Вважаємо, що культурно незалежною Україна стане лише тоді, коли суспільство усвідомить власну честь та гідність і не забуватиме про національні канони як могутній, «живильний потік» духовного джерела нації, які пропагує всеукраїнське видання «День».

У подальших наукових дослідженнях планується аналіз висвітлення досліджуваної проблематики іншими ЗМІ, порівняння результатів національно-культурного дискурсу на шпальтах загальноукраїнських і регіональних періодичних видань.

Список використаної літератури

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. URL: <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/printer-friendly/slovyk>.
2. Данилюк Н. Номінації сучасної української мови з культурно-національним змістом. *Мовознавство* : доп. та повідом. на IV Міжнар. конгресі українців. Київ, 2002. С. 180–184.
3. Івшина Л. Про неочевидне. URL: day.kyiv.ua/uk/blog/politika/pro-neochevidne.
4. Кононенко В. Українська етнолінгводидактика. Івано-Франківськ, 1998. 157 с.
5. Михайлин І. Нарис історії журналістики Харківської губернії. 1812–1917. Харків, 2007. 366 с.
6. Словник журналіста: Терміни, мас-медіа, постаті / за заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород, 2007. 224 с.
7. Україна Incognita. ТОП-25 / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ, 2014. 384 с.
8. Філіна Д. В. Політичний дискурс: особливості та функції. URL: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/50-2/72.pdf.

Стаття надійшла до редакції 09.08.2017.

Костиук В. В., Костиук Ю. В., Усманова Е. В. Национально-культурный дискурс на страницах газеты «День»

В статье рассматриваются различные подходы к трактовке понятия «дискурс» и вопросы, связанные с признаками и функциями национально-культурного дискурса как особого вида дискурса. Определена тематика публикаций, которые выделяют национально-культурные дискурсы в материалах ежедневного всеукраинского издания «День». Обращается внимание на задачи и функции средств массовой информации в период информационной войны.

Ключевые слова: дискурс, национально-культурный, история, газета, символы, тема произведения, компоненты.

Kostiuk V., Kostiuk I., Usmanova O. National-Cultural Discourse on the Pages of Newspaper «Den»

In the article different approaches are considered interpretation of the concept of «discourse» and questions, which connect with signs and functions national-cultural discourse as special type of that one. Defined the topic of publications, which select national-cultural discourse in daily national media «Den» materials. Payed attention to tasks and functions media in period of information war.

Cultural and national changes in countries' life attract attention modern media, grow also scientist's interest to this question. Do not pass away this topic printed media, which were and stay important and influent link in the public life. National-cultural discourse is a reflection public life of all country, represent spirit and moral values and stereotypes.

This interest to question national-cultural discourse isn't new, it is turn by different areas of scientific knowledges, and also representatives of society, which interesting in characteristics of national-cultural values.

The national-cultural discourse in compare with its others types (scientific, informative, political, commercial, religion, etc is a part of behavior and cultural of any society.

We think that important component of national-cultural discourse is a symbolic – beginning, which make and form face of each ethnos, bring national code of culture, by the way become one of the big link in realize yourself in time. Main feature of nation is a system of ideas, images, symbols, which bring life-affirmation and eternity in themselves.

National symbol help to open spirit atmosphere of Ukrainian public life, increase the level of its self-consciousness.

One of the best «expert» of national-cultural life of our people is a daily newspaper «Den'», which show the picture of the past, form national consciousness Ukrainian people, protect from spirit failed and national degradation of society. The media educates spirit and cultural understanding of today's and future through the prism of the past. Study of cultural legacy our people from media pages reveal unknown periods of national life, open treasure of culture and history of Ukraine.

Key words: *discourse, national-cultural, history, newspaper, symbols, topic, components.*